

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-040/26-24554/2

Podgorica, 06.07.2026.godine

Za: MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNOG DIJALOGA, ul. Rimski trg 46, Podgorica

gospodi, Naidi Nišić, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog akcionog plana za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori 2025-2028. godine

Veza: Vaš akt br 06-134/26-2304/1 od 02.07.2026. godine

Poštovana gospođo Nišić,

Povodom *Predloga akcionog plana za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori 2025-2028. godine*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predloženi akt treba da riješi više povezanih problema u sistemu zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori, i to: fragmentiranost institucija nadležnih za ovu oblast, nejasno razgraničenje nadležnosti i odgovornosti, slabu koordinaciju među institucijama, neusaglašenost pojedinih propisa koji regulišu oblast, kao i nedovoljno razvijen sistem prikupljanja, razmjene i obrade podataka o zaštiti i zdravlju na radu. Naime, efikasan institucionalni okvir predstavlja osnov za sprovođenje pravne tekovine Evropske unije, što je neophodno za razvoj i primjenu domaćeg zakonodavstva.

U dostavljenom Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, navedeno je da su za realizaciju specifičnih akcija navedenog akcionog plana za period 2025-2028. godine potrebna sredstva u ukupnom iznosu od 145.000,00 € od toga iz državnog budžeta iznos od 29.000,00 €, dok će se ostatak sredstava obezbijediti iz IPA sredstava. Takođe, navedeno je da bi eventualne dodatne finansijske obaveze koje bi mogle proisteći iz budućih propisa ili podzakonskih akata bile predmet posebne procjene u postupku njihove pripreme.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni Predlog akcionog plana za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori 2025-2028. godine, uz napomenu da je iznos sredstava potreban za sprovođenje aktivnosti iz Akcionog plana neophodno uskladiti sa sredstvima koja se kod Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga planiraju godišnjim zakonom o budžetu i Srednjoročnim budžetskim okvirom.

Dodatno, sredstva neophodna za finansiranje aktivnosti u 2027. i 2028. godini biće predmet razmatranja prilikom izrade Nacrta zakona o budžetu Crne Gore za 2027. i 2028. godinu. Takođe, imajući u vidu da je riječ o udruživanju finansijskih sredstava iz različitih izvora finansiranja, ukazujemo da je implementaciju svih aktivnosti definisanih Akcionim planom potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja sredstava iz predviđenih izvora.

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja
i socijalnog dijaloga

**Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
Direktorat za zaštitu i zdravlje na radu**

Akcioni plan
za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori
2025 – 2028

Podgorica, Jun 2026

SADRŽAJ

<i>Skraćenice.....</i>	<i>3</i>
<i>Izvršni sažetak</i>	<i>4</i>
<i>Opis stanja.....</i>	<i>5</i>
<i>Aktivnosti koje će se sprovoditi u okviru Akcionog plana.....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela budžeta.....</i>	<i>18</i>

Skraćenice

ZZNR – Zaštita i zdravlje na radu

EU – Evropska unija

EK – Evropska komisija

EU-OSHA – Evropska agencija za bezbjednost i zdravlje na radu

MRZSD – Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

Direktorat za ZZNR – Direktorat za zaštitu i zdravlje na radu u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

Inspekcija ZZNR – Inspekcija zaštite i zdravlja na radu u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

MP – Ministarstvo pravde

MO – Ministarstvo odbrane

MF – Ministarstvo finansija

MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova

MJU – Ministarstvo javne uprave

MPNI – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

MER – Ministarstvo ekonomskog razvoja

MZ – Ministarstvo zdravlja

MSBSD – Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

MP – Ministarstvo pomorstva

MS – Ministarstvo saobraćaja

MPPUDI – Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine

MERSS – Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

MPŠV – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

MER – Ministarstvo energetike i rudarstva

MEP – Ministarstvo evropskih poslova

UPCG – Unija poslodavaca Crne Gore
SSSCG – Savez slobodnih sindikata Crne Gore
USSCG – Unija slobodnih sindikata Crne Gore
FZO – Fond za zdravstveno osiguranje
Fond PIO – Fond penzijskog i invalidskog osiguranja
IJZ – Institut za javno zdravlje
MONSTAT – Uprava za statistiku Crne Gore
EUROSTAT – Statistička kancelarija Evropske unije

Izvršni sažetak

Ovaj dokument sadrži Akcioni plan za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu (ZZNR) u Crnoj Gori, koji je pripremio i koji će sprovesti Direktor za zaštitu i zdravlje na radu Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (MRZSD), u saradnji sa različitim zainteresovanim stranama koje predstavljaju sektor zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori.

Cilj Akcionog plana je unapređenje efektivnosti i efikasnosti sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori kroz unapređenje koordinacije između nadležnih organa, usklađivanje pravnog okvira sa najboljim praksama, jačanje kapaciteta za sprovođenje propisa i podizanje svijesti javnosti o zaštiti i zdravlju na radu. Ovaj cilj će se ostvariti sprovođenjem niza ciljanih aktivnosti usmjerenih na unapređenje institucionalne saradnje, unapređenje pravnih standarda, jačanje nadzora nad primjenom propisa i razvoj komunikacionih strategija, čime će se obezbijediti bezbjednije radno okruženje za sve zaposlene u Crnoj Gori.

Ovaj dokument daje opšti pregled postojećeg stanja i aktuelnih izazova, kao i detaljan pregled aktivnosti koje će biti sprovedene u okviru Akcionog plana, zajedno sa procijenjenim budžetom potrebnim za njihovu realizaciju.

Akcioni plan podijeljen je na sljedeće oblasti unapređenja i posebne aktivnosti:

Oblast unapređenja: Bolja koordinacija između nadležnih organa i organizacionih jedinica radi obezbjeđivanja nadzora i efikasnog sprovođenja propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu	
Posebna aktivnost 1	Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu
Posebna aktivnost 2	Sprovođenje preporuka utvrđenih u Akcionom planu za unapređenja identifikovana u okviru Posebne aktivnosti 1 „Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu“
Oblast unapređenja: Unapređenje uslobnosti pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu	
Posebna aktivnost 3	Revizija propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu i procjena njihove usklađenosti sa važećim Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu

Posebna aktivnost 4	Sprovođenje preporuka i obezbjeđivanje efikasnog usklađivanja i unapređenja pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu
Oblast unapređenja: Jačanje kapaciteta za sprovođenje propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu	
Posebna aktivnost 5	Jačanje nadzora nad primjenom propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu
Posebna aktivnost 6	Jačanje kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu)
Oblast unapređenja: Povećanje svijesti javnosti o zaštiti i zdravlju na radu	
Posebna aktivnost 7	Izrada Komunikacione strategije i Akcionog plana u oblasti zaštite i zdravlja na radu

Opis stanja

Fragmentisanost institucija nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu predstavlja ključni problem koji je potrebno riješiti i unaprijediti. Efikasan institucionalni okvir predstavljao bi osnov za sprovođenje pravne tekovine Evropske unije (EU), što je neophodno za razvoj i primjenu zakonodavnog okvira u Crnoj Gori.

Radi unapređenja institucionalnog okvira, neophodno je sprovesti funkcionalnu analizu postojećeg stanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu, koja će obuhvatiti sveobuhvatnu procjenu postojećeg stanja u sistemu državne uprave i analizu podzakonskih akata, zajedno sa preporukama za njihovo unapređenje i bolju funkcionalnost. Cilj ove aktivnosti je obezbjeđivanje jasnog razgraničenja nadležnosti i efikasne koordinacije između institucija u ovoj oblasti, kako bi se izbjegla preklapanja nadležnosti. Crna Gora je posvećena jačanju administrativnih kapaciteta i spremna je da odgovori na sve izazove, obezbjeđujući koherentan i efikasan sistem upravljanja koji će podržati dalji napredak i usklađivanje sa evropskim standardima.

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (MRZSD), u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, između ostalog, obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na pripremu propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Pored Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, pojedinim propisima utvrđene su nadležnosti i drugih ministarstava u oblasti zaštite i zdravlja na radu (Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvo energetike i rudarstva, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i dr.).

Veoma značajan segment nadležnosti Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga ogleda se i u obavezi transponovanja propisa Evropske unije i Međunarodne organizacije rada (MOR) u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Pored navedenih ministarstava, nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu imaju i Fond za zdravstveno osiguranje, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu, ovlašćene zdravstvene ustanove za pružanje posebne zdravstvene zaštite zaposlenih, osiguravajuća društva, ovlašćene organizacije za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu, kao i nevladine organizacije.

U vezi sa navedenim, a radi potpune realizacije predloga u ovoj oblasti, neophodno je izvršiti pregled, analizu i predložiti način unapređenja institucionalnog okvira u pogledu nadležnosti za obavljanje ovih poslova.

Ustav Crne Gore, u članu 64 st. 3 i 4, propisuje da zaposleni imaju pravo na zaštitu na radu, kao i da omladina, žene i lica sa invaliditetom uživaju posebnu zaštitu na radu.

Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list Crne Gore“, broj 51/26), u članu 4 propisuje da:

„Odredbe ovog zakona primjenjuju se na zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod pravnih lica i preduzetnika u svim djelatnostima, državnim organima, organima državne uprave ili jedinicama lokalne samouprave, kao i na zaposlene upućene na rad u inostranstvo, pod uslovom da propisi države prijema propisuju manje povoljne mjere zaštite i zdravlja nego što su propisane ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na zaposlene koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno ili određeno vrijeme, kao i na zaposlene koji su zaključili ugovor o radu sa agencijom za privremeno zapošljavanje.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na zaposlene u Vojsci Crne Gore i organizacionoj jedinici organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja obavlja policijske poslove, niti na zaposlene u jedinicama civilne zaštite, u slučajevima kada obavljaju posebne aktivnosti kod kojih nije moguće primijeniti mjere zaštite i zdravlja u skladu sa ovim zakonom; međutim, zaštita i zdravlje tih zaposlenih moraju biti obezbijeđeni u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa ciljevima ovog zakona.“

Nadalje, u Crnoj Gori oblast zaštite i zdravlja na radu predstavlja pitanje od javnog interesa. Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da veliki broj propisa u Crnoj Gori uređuje pojedina pitanja zaštite i zdravlja u različitim sektorima (Zakon o nejonizujućem zračenju, Zakon o jonizujućem zračenju, Zakon o rudarstvu i dr.), te da ti propisi nijesu u potpunosti međusobno usklađeni, neophodno je izvršiti pregled i analizu propisa koji uređuju zaštitu i zdravlje na radu i predložiti izmjene usmjerene na njihovo međusobno usklađivanje.

Usklađivanjem propisa i jasnim definisanjem institucija i njihovih nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu značajno će se unaprijediti evidentiranje i prikupljanje podataka u ovoj oblasti, koje je trenutno nekoordinisano.

Jačanje kapaciteta Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu od ključnog je značaja za unapređenje zaštite zaposlenih i poboljšanje uslova i procesa rada. Ovaj proces obuhvata obuku i osposobljavanje kreatora politika, razvoj novih politika i procedura, kao i unapređenje postojećih sistema upravljanja rizicima. Radi efikasnijeg funkcionisanja, neophodno je obezbijediti da svi zaposleni u ovom direktoratu posjeduju potrebna znanja i vještine za upravljanje izazovima u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Povećanje svijesti javnosti o značaju zaštite i zdravlja na radu takođe je od ključnog značaja u ovom kontekstu. To može obuhvatiti kampanje podizanja svijesti, radionice i obrazovne programe namijenjene različitim ciljnim grupama, uključujući poslodavce, zaposlene i širu javnost. Podizanje svijesti o ovim pitanjima može doprinijeti smanjenju povreda na radu i unapređenju ukupnog zdravstvenog stanja radne snage.

U okviru ovog akcionog plana poseban akcenat stavljen je na integrisanje ovih aktivnosti, sa ciljem ostvarivanja dugoročnih rezultata koji će doprinijeti bezbjednijem i zdravijem radnom okruženju za sve zaposlene u Crnoj Gori.

Aktivnosti koje će se sprovoditi u okviru Akcionog plana

Akcioni plan za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori

2025-2028

Oblast unapređenja:

Bolja koordinacija između nadležnih organa i organizacionih jedinica radi obezbjeđivanja nadzora i efikasnog sprovođenja propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu

Posebna aktivnost 1: Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu

Opis:

Mapiranje ima za cilj identifikovanje i detaljno definisanje uloga i nadležnosti institucija uključenih u oblast zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori. Ova aktivnost obuhvatiće pregled propisa, konsultacije sa zainteresovanim stranama i analizu institucionalnog okvira radi izrade jedinstvenog dokumenta kojim će se jasno definisati nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu (ZZNR) različitih institucija, uključujući državne organe, nevladine organizacije i subjekte privatnog sektora.

Cilj:

Izraditi jasan i lako dostupan dokument kojim će se definisati institucije uključene u oblast zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori, njihove funkcije i nadležnosti, radi unapređenja efikasnosti i usklađenosti sistema zaštite i zdravlja na radu.

Rezultati:

- Detaljan i sistematično izrađen dokument kojim se identifikuju ključne institucije u oblasti zaštite i zdravlja na radu i definišu njihove posebne uloge i nadležnosti.
- Povećano razumijevanje među zainteresovanim stranama u pogledu njihovog doprinosa sistemu zaštite i zdravlja na radu i međusobnih odnosa između različitih institucija.
- Unaprijeđena saradnja i komunikacija između institucija odgovornih za praćenje, nadzor i sprovođenje propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.
- Veća jasnoća i transparentnost regulatornog okvira kojim se uređuje oblast zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori.

Br.	Posebna aktivnost / opisi	Plan	Nadležna institucija / lica	Uključeni subjekti	Potrebni resursi	Planirani rezultati
1	Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu	2025 Q3 - 2028 Q1	MRZSD	Ostala nadležna ministarstva, institucije i organizacije ¹	Troškovi osoblja; radionice; sastanci; lokalna putovanja	Izrađen i od strane nadležnih organa usvojen dokument kojim se jasno definišu institucije, njihove uloge i nadležnosti, uključujući preporuke i akcioni plan za neophodne izmjene i unapređenja.

¹ Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga; Ministarstvo pravde; Ministarstvo odbrane; Ministarstvo finansija; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Ministarstvo javne uprave; Ministarstvo prosvete, nauke i inovacija; Ministarstvo ekonomskog razvoja; Ministarstvo zdravlja; Ministarstvo socijalne zaštite, brige o porodici i demografije; Ministarstvo pomorstva; Ministarstvo saobraćaja; Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine; Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Ministarstvo

Br.	Posebne aktivnosti / koraci	Rok	Nadležna institucija / lica	Uključene institucije	Podržani resursi	Indikator rezultata
1.1	Formirati multidisciplinarnu radnu grupu/radno tijelo koje će činiti ključni predstavnici relevantnih ministarstava, institucija i organizacija.	2025 Q3				
	Sprovesti pregled regulatornog okvira: - izvršiti procjenu važećih zakona, propisa i okvira kojima se uređuje oblast zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori; - identifikovati preklapanja, dupliranja i nedostatke u funkcijama i nadležnostima, međuinstitucionalnoj saradnji u skladu sa propisima i načinu njenog funkcionisanja u praksi; - izvršiti pregled međunarodnih standarda i dobre prakse u upravljanju sistemom zaštite i zdravlja na radu radi podrške procesu mapiranja.	2025 Q3-2026 Q4				
1.2	Identifikovati ključne institucije: sačiniti spisak svih institucija – državnih organa, nevladinih organizacija i subjekata privatnog sektora, zdravstvenih ustanova, istraživačkih institucija i organizacija za obuku.	2025 Q3-2026 Q4				
1.3	Definisati uloge i nadležnosti: Saradnjom sa identifikovanim institucijama, putem intervjua, fokus grupa ili anketa, razjasniti i dokumentovati njihove posebne funkcije, ovlašćenja i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu.	2025 Q3-2026 Q4				
1.4	Izrada dokumenta: - objediniti rezultate u nacrt dokumenta kojim se jasno definišu nadležnosti svake institucije u oblasti zaštite i zdravlja na radu; - dostaviti dokument svim zainteresovanim stranama radi dostavljanja komentara i potvrđivanja sadržaja; - organizovati radionice ili sastanke radi razmatranja nacrta dokumenta i prikupljanja dodatnih mišljenja i pojašnjenja; - revidirati dokument na osnovu pristiglih komentara i pripremiti njegovu konačnu verziju.	2027 Q1				
1.5	Priprema preporuka i akcionog plana za jačanje kapaciteta u oblasti zaštite i zdravlja na radu. Na osnovu analize institucionalnih uloga, planom će se definisati mjere za unapređenje regulatornog okvira, povećanje broja inspektora i državnih službenika, kao i izrada programa obuke za efikasnu primjenu standarda zaštite i zdravlja na radu u Direktoratu i Inspekciji.	2026 Q4 – 2027 Q2				

energetike i rudarstva; Ministarstvo za evropske poslove; Unija poslodavaca; Konfederacija slobodnih sindikata Crne Gore; Unija sindikata Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje, Fond za penzijsko osiguranje, Institut za razvoj i istraživanje u oblasti medicine radu; Institut za javno zdravlje; Zavod za statistiku Crne Gore, itd.

Br.	Posebna aktivnost / koraci	Rok	Nadležna institucija / lica	Uključene institucije	Posebni resursi	Indikator rezultata
1.6	Usvajanje i diseminacija: Predstaviti konačni dokument i preporuke višim državnim zvaničnicima i drugim relevantnim zainteresovanim stranama.	2027 Q2				

Posebna aktivnost 2: Sprovođenje preporuka utvrđenih Akcionim planom za unapređenja identifikovana u okviru Posebne aktivnosti 1 „Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu“

Ova aktivnost usmjerena je na operativnu realizaciju preporuka dobijenih kroz proces mapiranja (Aktivnost 1). Sprovođenje je prvenstveno usmjereno na jačanje administrativnih kapaciteta kroz realizaciju posebnog plana zapošljavanja i kontinuirano jačanje kapaciteta institucija u oblasti zaštite i zdravlja na radu. Obezbjediavanjem dovoljnog broja kvalifikovanih državnih službenika i inspektora uspostavlja se koherentan sistem spreman da odgovori zahtjevima pregovaračkog procesa i obezbijedi efikasnu primjenu evropskih standarda.

Br.	Posebna aktivnost / koraci	Rok	Nadležna institucija / lica	Uključene institucije	Posebni resursi	Indikator rezultata
2	Sprovođenje preporuka utvrđenih Akcionim planom za unapređenja identifikovana u okviru Posebne aktivnosti 1 „Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu“	2027 Q3 - 2027 Q4	Relevantna ministarstva	Ostale relevantne institucije i organizacije ²	Troškovi osoblja; radionice; sastanci	
2.1	Dodijeliti odgovornosti i utvrditi rokove za sprovođenje preporuka pojedinačnim zainteresovanim stranama.	2027 Q3				
2.2	Redovno održavati sastanke radi razmatranja napretka i rješavanja svih izazova koji se pojave tokom sprovođenja preporuka.	2027 Q3 2027 Q4				

Oblast unapređenja: Unapređenje usklađenosti pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu

Posebna aktivnost 3: Pregled propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu i procjena njihove usklađenosti sa važećim Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu

² Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga; Ministarstvo pravde; Ministarstvo odbrane; Ministarstvo finansija; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Ministarstvo javne uprave; Ministarstvo prosvete, nauke i inovacija; Ministarstvo ekonomskog razvoja; Ministarstvo zdravlja; Ministarstvo socijalne zaštite, brige o porodici i demografije; Ministarstvo pomorstva; Ministarstvo saobraćaja; Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine; Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Ministarstvo energetike i rudarstva; Ministarstvo za evropske poslove; Unija poslodavaca; Konfederacija slobodnih sindikata Crne Gore; Unija sindikata Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje, Fond za penzijsko osiguranje, Institut za razvoj i istraživanje u oblasti medicine radu; Institut za javno zdravlje; Zavod za statistiku Crne Gore, itd.

Opis:

Pregled propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu ima za cilj procjenu i unapređenje usklađenosti postojećeg zakonodavstva sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu. Ovaj pregled obuhvata identifikovanje relevantnog pravnog okvira, detaljnu analizu pravnih tekstova, izdvajanje relevantnih odredbi i procjenu njihove usklađenosti sa osnovnim zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu, sa posebnim osvrtom na usklađenost, nedostatke i preklapanja.

Cilj:

Osnovni cilj ovog pregleda je obezbjeđivanje koherentnog, sveobuhvatnog i efikasno usklađenog pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu sa krovnim Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu. To podrazumijeva identifikovanje nedosljednosti, preklapanja i praznina u postojećem zakonodavstvu radi unapređenja standarda zaštite i zdravlja na radu.

Rezultati:

Detaljan izvještaj sa rezultatima pravne analize, koji uključuje:

- sveobuhvatan spisak svih propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu;
- detaljnu analizu svakog propisa, sa naglaskom na ciljeve, definicije i obaveze poslodavaca i zaposlenih;
- identifikaciju ključnih odredbi koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu i kazne za nepoštovanje propisa;
- uporednu analizu ključnih odredbi sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, kojom se utvrđuju oblasti usklađenosti, nesaglasnosti i nejasnoća u terminologiji;
- analizu praznina i preklapanja u pravnim odredbama koje dovode do suvišnosti ili nedosljednosti;
- preporuke za izmjene propisa i donošenje novih propisa radi jačanja pravne usklađenosti.

Ove Sveukupno, rezultati predstavljaju osnov za uspostavljanje usklađenijeg i efikasnijeg pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu, čime se doprinosi bezbjednijem radnom okruženju i jasnije definisanim regulatornim obavezama.

Br.	Poslovne aktivnosti / projekti	Rok	Nadležna institucija / RSI	Učesnici / interesne strane	Potrebni resursi	Planirani rezultati
3	Pregled propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu i procjena njihove usklađenosti sa važećim Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu	2026 Q3 - 2027 Q3	MRZSD	Ostala nadležna ministarstva, institucije i organizacije ³	Troškovi osoblja; radionice; sastanci	Detaljan izvještaj sa rezultatima pravne analize, uključujući preporuke za izmjene postojećih i donošenje novih propisa.

³ Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga; Ministarstvo pravde; Ministarstvo odbrane; Ministarstvo finansija; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Ministarstvo javne uprave; Ministarstvo prosvete, nauke i inovacija; Ministarstvo ekonomskog razvoja; Ministarstvo zdravlja; Ministarstvo socijalne zaštite, brige o porodici i demografije; Ministarstvo pomorstva; Ministarstvo saobraćaja; Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine; Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Ministarstvo energetike i rudarstva; Ministarstvo za evropske poslove; Unija poslodavaca; Konfederacija slobodnih sindikata Crne Gore; Unija sindikata Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje, Fond za

Br.	Posebne aktivnosti / kodici	Rok	Nadležna institucija / lica	Učesne institucije	Potrebni resursi	Indikator rezultata
3.1	Formirati radnu grupu/radno tijelo u okviru Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (po potrebi uključiti i druge relevantne zainteresovane strane).	2025 Q3				
3.2	Identifikovati relevantni pravni okvir – sačiniti spisak svih važećih propisa koji se odnose na oblast zaštite i zdravlja na radu.	2025 Q3				
3.3	Izvršiti pregled pravnih tekstova – analizirati svaki propis, obraćajući pažnju naročito na, ali ne ograničavajući se na, ciljeve i svrhu svakog propisa, definicije ključnih pojmova, posebne obaveze poslodavaca i zaposlenih, kao i postupke prijavljivanja i reagovanja na rizike i opasnosti na radu.	2025 Q4 2026 Q1				
3.4	Identifikovati odredbe koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu – izdvojiti relevantne odredbe iz svakog pravnog akta koje utiču na oblast zaštite i zdravlja na radu, uključujući kazne za nepoštovanje propisa i mehanizme njihovog sprovođenja.	2026 Q2				
3.5	Procijeniti usklađenost sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu: • uporediti ključne odredbe sa osnovnim zakonom (izraditi uporedni pregled usklađenosti odredbi svakog relevantnog propisa sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu; identifikovati oblasti usklađenosti i neusklađenosti; evidentirati razlike u jeziku, terminologiji i definicijama koje mogu izazvati nejasnoće); • analizirati praznine i preklapanja (utvrditi postojanje pravnih praznina i identifikovati preklapanja u slučajevima kada više propisa uređuje isto pitanje, što može dovesti do suvišnosti ili nedosljednosti).	2026 Q2				
3.6	Sažeti nalaze: • pripremiti nacrt izvještaja kojim će biti sumirani rezultati pravnog pregleda; • pripremiti preporuke za izmjene potrebne radi unapređenja usklađenosti pravnog okvira (predložiti izmjene postojećih ili donošenje novih propisa kojima bi se unaprijedila usklađenost, kao i oblasti koje zahtijevaju dodatne konsultacije sa zainteresovanim stranama radi otklanjanja utvrđenih nedostataka).	2026 Q3				
3.7	Podijeliti i predstaviti nalaze i preporuke zainteresovanim stranama i uvrstiti njihove komentare u konačni izvještaj.	2026 Q3				

penzijsko osiguranje, Institut za razvoj i istraživanje u oblasti medicine i zdravlja radu; Institut za javno zdravlje; Zavod za statistiku Crne Gore, ovlaštene zdravstvene ustanove za pružanje specifične zdravstvene zaštite zaposlenima, osiguravajuća društva, ovlaštene organizacije za bezbednost i zdravlje na radu, nevladine organizacije itd.

Posebna aktivnost 4: Sprovođenje preporuka i obezbjeđivanje efikasnog usklađivanja i unapređenja pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu

Opis:

Sprovođenje preporuka za unapređenje pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu podrazumijeva izradu strukturiranog plana rada, zagovaranje neophodnih zakonodavnih izmjena, kao i obezbjeđivanje njihovog usklađivanja i unapređenja. Cilj ove aktivnosti je unapređenje zaštite na radu kroz davanje prioriteta ključnim preporukama i njihovo uključivanje u pravni okvir.

Cilj:

Uspješno sprovesti preporuke proistekle iz sveobuhvatnog pregleda pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu. To podrazumijeva izradu jasnog i primjenjivog plana rada kojim će biti definisane odgovornosti relevantnih ministarstava i institucija, određivanje prioriteta zakonodavnih izmjena na osnovu hitnosti i izvodljivosti, kao i efikasno zagovaranje neophodnih izmjena postojećih propisa radi stvaranja bezbjednijih uslova rada.

Rezultati:

- Detaljan Plan rada kojim se utvrđuju konkretni koraci za sprovođenje, uključujući rokove, nadležna ministarstva i relevantne institucije.
- Nacrti izmjena propisa i zakonodavni predlozi zasnovani na preporukama iz pregleda, pripremljeni u skladu sa važećim zakonodavnim procedurama i pregovaračkim procesom, uz sprovedene konsultacije sa relevantnim zainteresovanim stranama.
- Postavljeni temelji za efikasnu primjenu i sprovođenje propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, kao i za uspostavljanje jasnijeg i usklađenijeg pravnog okvira kojim se unapređuju bezbjednost i zdravlje na radu.

Br.	Posebne aktivnosti / koraci	Rok	Nadležna institucija / lica	Uključene institucije	Potrebni resursi	Rezultati / ishod
4	Sprovođenje preporuka i obezbjeđivanje efikasnog usklađivanja i unapređenja pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu	2027 Q3 - 2027 Q4	MRZSD; druga relevantna ministarstva	Druga relevantna ministarstva, institucije i organizacije	Troškovi osoblja; radionice; sastanci	Detaljan Plan rada; nacrti izmjena propisa i zakonodavni predlozi
4.1	Izraditi Plan rada – definisati jasne korake, nadležna ministarstva i relevantne institucije, određivanjem prioriteta preporuka prema hitnosti, uticaju i izvodljivosti.	2027 Q3				
4.2	Zagovarati zakonodavne izmjene – pripremiti nacrt novih propisa ili izmjena postojećih propisa na osnovu preporuka, u skladu sa važećim zakonodavnim procedurama i pregovaračkim procesom.	2026 Q4 2027 Q2				

Oblast unapređenja: Jačanje kapaciteta za sprovođenje propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu

Posebna aktivnost 5: Jačanje nadzora nad primjenom propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu / Izrada metodologije za opšti monitoring zaštite i zdravlja na radu i uspostavljanje sistema za pripremu godišnjih izvještaja za Evropsku komisiju

Opis:

Cilj ove aktivnosti je unapređenje efikasnosti praćenja usklađenosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Aktivnost je usmjerena na unapređenje prikupljanja i razmjene podataka kroz formiranje interne radne grupe, identifikovanje postojećih podataka i nedostataka, razvoj praktičnih alata i uspostavljanje registra povreda na radu.

Pored toga, cilj je uključivanje relevantnih zainteresovanih strana radi unapređenja klasifikacije podataka, omogućavanja razmjene podataka i unapređenja nacionalnog sistema prijavljivanja i evidentiranja povreda na radu.

Cilj:

Doprinijeti razvoju snažnijeg i sistematičnijeg pristupa praćenju usklađenosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu, uključujući razvoj registra povreda na radu, unapređenje bezbjednosti radnog okruženja kroz donošenje odluka zasnovanih na podacima i efikasan monitoring, kao i unapređenje kvaliteta statistike zaštite i zdravlja na radu.

Rezultati:

- Formirana radna grupa radi unapređenja saradnje između nadležnih organa u oblasti zaštite i zdravlja na radu.
- Izvršen detaljan pregled podataka iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, kojim su identifikovani ključni nedostaci kao osnova za buduće aktivnosti prikupljanja podataka.
- Unaprijeđena klasifikacija podataka i uspostavljeni mehanizmi za razmjenu podataka sa zainteresovanim stranama, uz razvijen registar povreda na radu.
- Obezbijedeno efikasnije upravljanje statistikom zaštite i zdravlja na radu.
- Pripremljeni predlozi za unapređenje sistema prijavljivanja povreda na radu.

Br.	Posledica aktivnosti / Izlaz	God.	Glavni izlasci / Izlaz	Učesnici / Odnosi	Preduzeća / Odnosi	Opis rezultata
5	Jačanje nadzora nad primjenom propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu / Izrada metodologije za opšti monitoring zaštite i zdravlja na radu i uspostavljanje sistema za pripremu godišnjih izvještaja za Evropsku komisiju	2026 Q4 - 2027 Q4	MRZSD (Inspekcija zaštite i zdravlja na radu, Direktorat za zaštitu i zdravlje na radu)	Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, MONSTAT i dr.	Troškovi osoblja; radionice; sastanci	Godišnji izvještaji o sprovođenju zaštite i zdravlja na radu uspešno pripremljeni i dostavljeni Evropskoj komisiji.
5.1	Organizovanje pripreme kvartalnih izvještaja u kojoj će, pored Direktorata, učestvovati Inspekcija, služba za ljudske resurse i članovi Socijalnog savjeta.	2026Q4 – and further	MRZSD (Inspekcija zaštite i zdravlja na radu, Direktorat za zaštitu i zdravlje na radu)	MRZSD (Inspekcija za zaštitu i bezbednost na radu, Direkcija za zaštitu i bezbednost na radu, Odeljenje za ljudske resurse, Socijalni savet).	Troškovi osoblja; Radionice, sastanci	
5.1.1	Unaprijediti prikupljanje i razmjenu podataka.	2025 Q4 - 2028 Q1	MRZSD (Inspekcija zaštite i zdravlja na radu, Direktorat za zaštitu i zdravlje na radu)			
5.1.2	Formirati internu radnu grupu na nivou Ministarstva – posebnu grupu koju čine predstavnici inspekcije zaštite i zdravlja na radu i Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu.	2026 Q4				Formirana radna grupa.
5.1.3	Identifikovati postojeće podatke i nedostatke podataka iz oblasti zaštite i zdravlja na radu – izvršiti pregled postojećih skupova podataka i procijeniti koje podatke trenutno prikuplja Inspekcija zaštite i zdravlja na radu, identifikovati podatke koji nedostaju za efikasan monitoring i utvrditi mogućnosti za unapređenje.	2026 Q4				Izvještaj o detaljnom pregledu podataka iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.
5.2	Uključiti druge relevantne zainteresovane strane.	2026 Q4 –2027 Q4				

Br.	Posebna aktivnost / aktivnost	Plan	Načelna odgovornost / lica	Ulagane resurse	Potrebni rezultati	Indikator rezultata
5.2.1	Unaprijediti klasifikaciju podataka. Sarađivati sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore i MONSTAT-om radi unapređenja klasifikacije podataka koji se prikupljaju za statistiku zaštite i zdravlja na radu, uz obezbjeđivanje njihove usklađenosti sa međunarodnim standardima kao što su ESAW i statistika inspekcije rada MOR-a.	2026 Q3 – 2027 Q4				stepen usklađenosti sa međunarodnim standardima; unaprijeđen kvalitet statistike zaštite i zdravlja na radu.
5.2.2	Omogućiti razmjenu podataka. Organizovati sastanke sa zainteresovanim stranama iz drugih registara radi razmatranja i uspostavljanja mehanizama za razmjenu podataka. Dokumentovati identifikovane mogućnosti za razmjenu podataka.	2026 Q4 – 2027 Q1				identifikovane mogućnosti za razmjenu podataka; broj zaključenih sporazuma o razmjeni podataka.
5.2.3	Sarađivati sa ključnim institucijama radi unapređenja postojećeg sistema prijavljivanja i evidentiranja povreda na radu. Mapiranje i analiza sistema, razvoj registra povreda na radu i priprema predloga za unapređenje sistema.	2026 Q1 – 2027 Q4				Detaljno mapiran postojeći sistem prijavljivanja i evidentiranja povreda na radu, uključujući razvoj registra povreda na radu, uz identifikovane prednosti, slabosti i mogućnosti za unapređenje.

Posebna aktivnost 6: Jačanje kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu)

Opis:

Aktivnost obuke i jačanja kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga usmjerena je na unapređenje znanja i sposobnosti Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu. Obuhvata sveobuhvatnu procjenu potreba za obukom i sprovođenje aktivnosti jačanja kapaciteta.

Cilj:

Jačanje kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga u unapređenju i obezbjeđivanju standarda zaštite i zdravlja na radu, što će doprinijeti bezbjednijim uslovima rada.

Rezultati:

- Sprovedena procjena potreba za obukom Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu, sa odgovarajućim preporukama.
- Izrađen detaljan plan obuke i aktivnosti jačanja kapaciteta na osnovu rezultata procjene.
- Uspješno sprovedene aktivnosti obuke kojima su unaprijeđena znanja zaposlenih u Direktoratu kroz radionice, regionalnu i međunarodnu razmjenu iskustava.

Br.	Posebna aktivnost / aktivnost	Plan	Načelna odgovornost / lica	Ulagane resurse	Potrebni rezultati	Indikator rezultata
6	Jačanje kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu)	2026 Q3 - 2028 Q4	MRZSD			Troškovi osoblja; radionice; sastanci; troškovi putovanja
6.1	Jačanje kapaciteta ljudskih resursa Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu.					

Br.	Posebna aktivnost / koraci	Rok	Nadležna institucija / osoba	Uključene institucije	Potrebni resursi	Indikator rezultata
6.1.1	Izraditi upitnike za procjenu potreba za obukom i jačanjem kapaciteta.	2026 Q4 - 2028 Q1				Izrađeni upitnici za procjenu potreba za obukom i jačanjem kapaciteta.
6.2	Pripremiti plan aktivnosti za naredni period.	2027 Q4				Usvojen plan sa kvartalnim aktivnostima koje će doprinijeti daljoj promociji svih aktivnosti iz nadležnosti Direktorata.
6.2.1	Novi rizici i budućnost rada: psihosocijalni rizici, rad na daljinu, klimatske promjene i zaštita i zdravlje na radu.	2027 Q1				Pripremljena kampanja o novim oblicima rada i uticaju klimatskih promjena na zaštitu i zdravlje na radu.
6.2.2	Rizici specifični za pojedine sektore: građevinarstvo i poljoprivreda.	2026 Q1 - 2027 Q4				Sprovedena kampanja za sektore građevinarstva i poljoprivrede, uz posjete najmanje 20 gradilišta i najmanje 30 poljoprivrednih gazdinstava.
6.2.3	Politika prema neformalnoj ekonomiji i zaštita i zdravlje na radu: strategije za proširenje obuhvata zaštite i zdravlja na radu na radnike u neformalnoj ekonomiji.	2026 Q3 - 2026 Q1				U saradnji sa drugim direktoratom Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga izrađen program podrške zaposlenima u neformalnoj ekonomiji.
6.3	Podsticati regionalnu i međunarodnu saradnju radi razmjene iskustava i naučenih lekcija u cilju unapređenja efikasnosti i efektivnosti praćenja zaštite i zdravlja na radu.	2026 Q1 - 2027 Q4				Uspostavljena saradnja sa kreatorima politika u oblasti zaštite i zdravlja na radu iz regiona.
6.3.1	Uspostaviti i unaprijediti saradnju sa ministarstvima nadležnim za zaštitu i zdravlje na radu i njihovim organizacionim jedinicama u regionu i državama članicama Evropske unije.	2026 Q2 - 2027 Q4			TaieX	Broj studijskih posjeta.
6.3.1.1	Uspostaviti saradnju sa susjednim državama (Srbija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija i Albanija).	2026 Q1 - 2027 Q4			Socieux+	Broj uspostavljenih oblika saradnje.
6.3.1.2	Učešće na značajnim događajima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.	2026 Q1 - 2027 Q4			EU OSH	Broj učešća na konferencijama u regionu i drugim događajima posvećenim zaštiti i zdravlju na radu.

Oblast unapređenja: Povećanje svijesti javnosti o zaštiti i zdravlju na radu

Posebna aktivnost 7: Podizanje svijesti javnosti o pitanjima zaštite i zdravlja na radu

Opis:

Izrada Komunikacione strategije i Akcionog plana u oblasti zaštite i zdravlja na radu ima za cilj unapređenje svijesti javnosti o pitanjima bezbjednosti na radu u Crnoj Gori. Ova sveobuhvatna aktivnost obuhvata formiranje interne radne grupe, uključivanje zainteresovanih strana, sprovođenje anketa radi procjene nivoa svijesti o zaštiti i zdravlju na radu, analizu postojećih komunikacionih praksi, kao i izradu strukturirane komunikacione strategije i akcionog plana. Aktivnost uključuje uspostavljanje posebne informativne platforme za zaštitu i zdravlje na radu, izradu ciljanih materijala za različite ciljne grupe, kao i sprovođenje komunikacionih kampanja radi aktivnog širenja informacija i promocije zaštite i zdravlja na radu na radnim mjestima.

Cilj:

Uspostaviti efikasan i održiv komunikacioni okvir kojim će se podići svijest o zaštiti i zdravlju na radu među zaposlenima, poslodavcima i širom javnošću u Crnoj Gori. Ovaj okvir ima za cilj razvoj kulture bezbjednosti, obezbjeđivanje efikasnog širenja informacija iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i unapređenje saradnje između zainteresovanih strana.

Rezultati:

- Formirana radna grupa na nivou Ministarstva koju čine predstavnici Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu, Inspekcije zaštite i zdravlja na radu i stručnjaci za komunikaciju, radi koordinisanog sprovođenja aktivnosti komunikacije u oblasti zaštite i zdravlja na radu.
- Uključene relevantne zainteresovane strane radi prikupljanja mišljenja i očekivanja za izradu strategije.
- Sprovedena procjena potreba ciljnih grupa radi boljeg razumijevanja postojećeg nivoa svijesti i preferiranih komunikacionih alata.
- Izrađen okvir komunikacione strategije i detaljan akcioni plan.
- Sprovedene kampanje uz uključivanje različitih zainteresovanih strana.

Posebna aktivnost / radna grupa		Rok	Navedena metoda / alat	Uključeni interesi	Potrebni resursi	Indikator / rezultat
7	Izrada Komunikacione strategije i Akcionog plana u oblasti zaštite i zdravlja na radu	2027 Q4 - 2028 Q2	MRZSD	Stručnjaci za komunikaciju; relevantne zainteresovane strane, uključujući socijalne partnere	Troškovi osoblja; radionice; sastanci; troškovi putovanja	Komunikaciona strategija i detaljan Akcioni plan
7.1	Formirati internu radnu grupu na nivou Ministarstva – posebnu grupu koju čine predstavnici Inspekcije zaštite i zdravlja na radu, Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu, kao i stručnjaci za komunikaciju i diseminaciju.	2028 Q1				formirana radna grupa; broj održanih sastanaka.
7.2	Identifikovati i uključiti zainteresovane strane iz zajednice koja se bavi zaštitom na radu i održati početne sastanke radi prikupljanja mišljenja i očekivanja u vezi sa komunikacijom u oblasti zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori.	2028 Q1				broj identifikovanih i kategorizovanih zainteresovanih strana; broj zainteresovanih strana koje su učestvovala na početnim sastancima.
7.3	Pripremiti i sprovesti ankete i intervjue sa ciljnim grupama (zaposleni, poslodavci, šira javnost i dr.) radi procjene njihovog nivoa svijesti o pitanjima zaštite i zdravlja na radu i preferencija u pogledu komunikacije.	2028 Q2				broj sprovedenih anketa i intervjua; početni nivo svijesti o pitanjima zaštite i zdravlja na radu utvrđen na osnovu rezultata anketa; procenat ispitanika koji su naveli preferirane metode komunikacije.
7.4	Analizirati postojeće prakse komunikacije u oblasti zaštite i zdravlja na radu, identifikovati njihove prednosti, slabosti i nedostatke. Prikupiti i analizirati primjere dobre prakse iz drugih država (putem Evropske agencije za bezbjednost i zdravlje na radu) u oblasti komunikacije o zaštiti i zdravlju na radu.	2027 Q2				završena SWOT analiza postojećih praksi komunikacije u oblasti zaštite i zdravlja na radu; broj konkretnih nedostataka identifikovanih u postojećim metodama i praksama komunikacije.
7.5	Izraditi okvir komunikacione strategije koji uključuje ciljeve, ciljne grupe, ključne poruke i komunikacione kanale.	2028 Q2				završene ključne komponente okvira komunikacione strategije (ciljevi, ciljne grupe i ključne poruke).

Br.	Poslovna aktivnost / Aktivnost	Godina	Načelnik / odgovoran osoba	Uključene institucije	Potrebni resursi	Indikator / mjerilo
7.6	Izraditi Akcioni plan kojim će se definisati konkretne aktivnosti, rokovi i potrebni resursi, uključujući indikatore za mjerenje njegove efikasnosti.	2028 Q2				broj definisanih aktivnosti sa odgovarajućim rokovima i odgovornostima; opredijeljeni resursi; broj mjerljivih indikatora izrađenih za procjenu efikasnosti Strategije i Akcionog plana; spremnost Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i zainteresovanih strana za sprovođenje Akcionog plana.
7.7	Sprovođenje Komunikacione strategije i Akcionog plana u oblasti zaštite i zdravlja na radu.	2028 Q4			troškovi osoblja; sastanci; IT troškovi; održavanje platforme; prevođenje; štampanje i umnožavanje; promotivni materijali; zakup prostora; ketering.	
7.8	Izrada platforme za zaštitu i zdravlje na radu na kojoj će biti objavljivane i redovno ažurirane sve informacije i izrađeni materijali.	2028 Q4				platforma za zaštitu i zdravlje na radu zvanično uspostavljena; učestalost ažuriranja sadržaja; pokazatelji angažovanosti korisnika (broj posjetilaca u određenom periodu, prosječno vrijeme provedeno na platformi, broj preuzimanja sadržaja, dijeljenja i sl.).
7.9	Izrada materijala za poslodavce, zaposlene i širu javnost o različitim temama koje se odnose na rizike na radnom mjestu, prijavljivanje povreda na radu, postupanje u slučaju nebezbednih uslova rada i dr. Sadržaj i vrsta materijala mogu biti identifikovani, a plan njihove izrade (prema prioritetima) pripremljen i usaglašen sa socijalnim partnerima i drugim zainteresovanim stranama.	2028 Q4				ukupan broj izrađenih materijala; broj distribuiranih materijala (u štampanom ili elektronskom obliku).
7.10	Sprovesti komunikacione kampanje uz uključivanje različitih zainteresovanih strana (uključujući privredne subjekte, škole, nevladine organizacije i dr.).	2028 Q4				broj uključenih zainteresovanih strana po kampanji i po vrsti učesnika; broj učesnika na događajima organizovanim u okviru kampanja; procenat povećanja nivoa svijesti o pitanjima zaštite i zdravlja na radu među ciljnim grupama, utvrđen anketama sprovedenim prije i nakon kampanja; medijska zastupljenost; povratne informacije zainteresovanih strana; smanjenje broja prijavljenih povreda na radu u oblastima obuhvaćenim komunikacionim strategijama (tokom vremena) i dr.

Tabela budžeta

Br.	Referenca aktivnosti	Opis troška	Procijenjeni trošak (EUR)	Izvor finansiranja	Godina realizacije
1	Posebna aktivnost 1 Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu		Nisu potrebna dodatna sredstva.		2025 Q3 - 2028 Q1
2	Posebna aktivnost 2 provođenje preporuka utvrđenih Akcionim planom za unapređenja identifikovana u okviru Posebne aktivnosti 1 „Mapiranje institucionalnih uloga i nadležnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu“		3,000	CG	2026 Q3 - 2028 Q4
3	Posebna aktivnost 3 Pregled propisa relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu i procjena njihove usklađenosti sa važećim Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu		4,500	3,500 IPA 1,000 CG	2025 Q3 - 2028 Q3
4	Posebna aktivnost 4 Sprovođenje preporuka i obezbjeđivanje efikasnog usklađivanja i unapređenja pravnog okvira u oblasti zaštite i zdravlja na radu		4,500	3,500 IPA 1,000 CG	2026 Q3 - 2028 Q4
5	Posebna aktivnost 5 Jačanje nadzora nad primjenom propisa u oblasti zaštite i zdravlja na radu, uključujući razvoj registra povreda na radu		65,000	51,000 IPA 14,000 CG	2025 Q4 - 2028 Q4
6	Posebna aktivnost 6 Jačanje kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu)		49,000	45,000 IPA 4,000 CG	2025 Q3 - 2028 Q4
7	Posebna aktivnost 7 Izrada Komunikacione strategije i Akcionog plana u oblasti zaštite i zdravlja na radu		19,000	13,000 IPA 5,000 CG	2026 Q4 - 2028 Q2

Ukupni procijenjeni troškovi: € 145.000,00

OBRAZAC

IZVJEŠĆE

EVALUACIJA PROJEKTA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

NAZIV PROPISA

Akcioni plan za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori 2025-2028

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi akt treba da riješi više povezanih problema u sistemu zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori i to: fragmentaciju institucija nadležnih za oblast zaštite i zdravlja na radu, nedovoljno jasno razgraničenje nadležnosti i odgovornosti, nedovoljno razvijenu koordinaciju između institucija, neusklađenost pojedinih propisa koji uređuju ovu oblast, kao i nedovoljno razvijen sistem prikupljanja, razmjene i obrade podataka o zaštiti i zdravlju na radu.

Uzroci problema ogledaju se u postojanju većeg broja institucija i propisa koji se odnose na zaštitu i zdravlje na radu, bez dovoljno usklađenog i funkcionalnog institucionalnog okvira. Dodatno, evidentiranje i prikupljanje podataka u ovoj oblasti trenutno nije dovoljno koordinirano, što otežava pouzdano praćenje stanja, izradu kvalitetne statistike i izvještavanje prema Evropskoj komisiji. Poseban izazov predstavlja potreba za razvojem registra povreda na radu i unapređenjem sistema prijavljivanja i registracije povreda/nesreća na radu.

Posljedice problema su slabija efikasnost sistema zaštite i zdravlja na radu, moguće preklapanje nadležnosti ili praznine u postupanju, otežano sprovođenje propisa, nedovoljno pouzdani podaci za donošenje politika zasnovanih na dokazima, kao i veći rizik za nastanak povreda na radu i drugih negativnih posljedica po zaposlene. Oštećeni subjekti su prije svega zaposleni, poslodavci, nadležne institucije, socijalni partneri i šira javnost, jer nedovoljno efikasan sistem utiče na sigurnost radnog okruženja, pravnu sigurnost i kvalitet donošenja odluka.

Bez donošenja Akcionog plana zadržalo bi se postojeće stanje, odnosno nastavila bi se fragmentacija institucionalnog okvira, nedovoljna koordinacija, neusklađenost pojedinih propisa i nedovoljno razvijen sistem prikupljanja i razmjene podataka. Time bi se usporilo usklađivanje sa evropskim standardima i smanjila sposobnost sistema da odgovori na izazove u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj predloženog akta je unapređenje efikasnosti i efektivnosti sistema zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori kroz bolju koordinaciju nadležnih institucija, usklađivanje pravnog okvira sa najboljim praksama, jačanje kapaciteta za sprovođenje propisa i podizanje javne svijesti o zaštiti i zdravlju na radu.

Posebni ciljevi su:

- mapiranje institucionalnih uloga i odgovornosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu;

- sprovođenje preporuka za unapređenje institucionalnog okvira i administrativnih kapaciteta;
- pregled pravnih akata relevantnih za oblast zaštite i zdravlja na radu i procjena njihove usklađenosti sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu;
- sprovođenje preporuka i unapređenje pravnog okvira;
- jačanje praćenja usklađenosti, unapređenje prikupljanja i razmjene podataka, razvoj registra povreda na radu i priprema godišnjih izvještaja za Evropsku komisiju;
- izgradnja kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, odnosno Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu;
- razvoj komunikacione strategije i Akcionog plana za podizanje javne svijesti o zaštiti i zdravlju na radu.

Ciljevi su usklađeni sa obavezama Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji, naročito u okviru Poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, kao i sa potrebom daljeg usklađivanja nacionalnog sistema zaštite i zdravlja na radu sa evropskim standardima i praksama.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija 1 - Status quo

Zadržavanje postojećeg stanja značilo bi da se problemi fragmentacije institucija, nedovoljne koordinacije, neusklađenosti pojedinih propisa, nedovoljno razvijenog sistema podataka i ograničenih kapaciteta nastavljaju rješavati parcijalno i bez jedinstvenog plana. Ova opcija ne bi obezbijedila dovoljan osnov za sistematsko unapređenje zaštite i zdravlja na radu, niti za pouzdano praćenje stanja i izvještavanje prema Evropskoj komisiji.

Opcija 2 - Sprovođenje pojedinačnih aktivnosti bez usvajanja Akcionog plana

Ova opcija bi omogućila određena djelimična unapređenja, ali bez jasnog okvira, prioriteta, rokova, indikatora, odgovornosti i budžeta. Takav pristup ne bi obezbijedio potrebnu koordinaciju između institucija i socijalnih partnera, niti bi omogućio sistematsko praćenje rezultata.

Opcija 3 - Usvajanje Akcionog plana

Usvajanje Akcionog plana predstavlja preferiranu opciju, jer obezbjeđuje jasan i strukturiran okvir za sprovođenje aktivnosti u periodu 2025-2028, uključujući definisane oblasti poboljšanja, specifične akcije, odgovorne institucije, uključene aktere, potrebne resurse i pokazatelje ishoda. Ova opcija omogućava sistematsko unapređenje institucionalne koordinacije, pravnog okvira, praćenja usklađenosti, razvoja registra povreda na radu, izgradnje kapaciteta i podizanja svijesti javnosti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji

Implementacija Akcionog plana imaće pozitivan uticaj na zaposlene, poslodavce, nadležne državne organe, socijalne partnere, javne fondove, zdravstvene i statističke institucije, kao i na širu javnost. Očekivani pozitivni uticaji su:

- jasnije definisanje uloga i odgovornosti institucija u oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- bolja koordinacija i komunikacija između nadležnih institucija i zainteresovanih strana;
- usklađeniji i koherentniji pravni okvir;
- unaprijeđeno praćenje usklađenosti sa propisima;
- bolji kvalitet podataka, statistike i izvještavanja, uključujući razvoj registra povreda na radu;
- jačanje administrativnih i stručnih kapaciteta Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu;
- veći nivo javne svijesti o značaju zaštite i zdravlja na radu;
- doprinos sigurnijem i zdravijem radnom okruženju i smanjenju rizika od povreda na radu.

Negativni uticaji

Ne očekuju se značajni negativni uticaji. Primjena Akcionog plana neće nametnuti nove direktne troškove građanima. Za privredu, posebno za mala i srednja preduzeća, ne očekuje se stvaranje novih biznis barijera niti ograničenje tržišne konkurencije. Moguće je manje administrativno angažovanje pojedinih institucija i zainteresovanih strana kroz učešće u radnim grupama, konsultacijama, sastancima, dostavljanju podataka i kampanjama, ali se to smatra opravdanim u odnosu na očekivane pozitivne efekte.

Pozitivne posljedice donošenja akta opravdavaju troškove, imajući u vidu da unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu može doprinijeti smanjenju povreda na radu, boljem sprovođenju propisa, kvalitetnijem planiranju politika i smanjenju indirektnih troškova po zaposlene, poslodavce i javne sisteme.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija Akcionog plana podrazumijeva obezbjeđenje finansijskih sredstava u ukupnom procijenjenom iznosu od 145.000,00 eura.

Sredstva su planirana za period sprovođenja Akcionog plana 2025-2028. Prema budžetskoj tabeli Akcionog plana, sredstva su raspoređena po specifičnim akcijama na sljedeći način:

- Specifična akcija 1 - nijesu potrebna dodatna sredstva;
- Specifična akcija 2 - 3.000,00 eura iz budžeta Crne Gore;
- Specifična akcija 3 - 4.500,00 eura, od čega 3.500,00 eura iz IPA sredstava i 1.000,00 eura iz budžeta Crne Gore;

- Specifična akcija 4 - 4.500,00 eura, od čega 3.500,00 eura iz IPA sredstava i 1.000,00 eura iz budžeta Crne Gore;
- Specifična akcija 5 - 65.000,00 eura, od čega 51.000,00 eura iz IPA sredstava i 14.000,00 eura iz budžeta Crne Gore;
- Specifična akcija 6 - 49.000,00 eura, od čega 45.000,00 eura iz IPA sredstava i 4.000,00 eura iz budžeta Crne Gore;
- Specifična akcija 7 - 19.000,00 eura, od čega su sredstva planirana iz IPA sredstava i budžeta Crne Gore, u skladu sa budžetskom tabelom Akcionog plana.

Obezbeđenje finansijskih sredstava nije jednokratno, već je planirano tokom višegodišnjeg sprovođenja Akcionog plana. Implementacijom akta ne proizilaze posebne međunarodne finansijske obaveze za Crnu Goru, već se dio aktivnosti planira finansirati kroz dostupna IPA sredstva.

Nije moguće precizno kvantifikovati sve indirektno prihode i uštede za budžet Crne Gore. Ipak, očekuje se pozitivan indirektni fiskalni efekat kroz bolju prevenciju povreda na radu, kvalitetnije podatke i efikasnije sprovođenje politika u oblasti zaštite i zdravlja na radu. Eventualne dodatne finansijske obaveze koje bi mogle proisteci iz budućih propisa ili podzakonskih akata biće predmet posebne procjene u postupku njihove pripreme.

Metodologija procjene finansijskih sredstava zasnovana je na budžetskoj tabeli Akcionog plana, u kojoj su troškovi prikazani po specifičnim akcijama, izvorima finansiranja i godinama implementacije.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Akcioni plan je pripremio Direktor za zaštitu i zdravlje na radu Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, u saradnji sa ekspertom koji je angažovan kroz projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF", koji je finansirala Evropska unija.

Ovoj fazi je prethodilo pozitivno mišljenje od strane Evropske komisije na razmatrani dokument.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne očekuju se značajne prepreke za implementaciju Akcionog plana. Potencijalni izazovi mogu se odnositi na pravovremenu koordinaciju velikog broja uključenih institucija, obezbjeđenje potrebnih podataka, dinamiku realizacije pojedinih aktivnosti i dostupnost planiranih finansijskih sredstava.

Tokom primjene Akcionog plana preduzimaće se mjere predviđene samim Akcionim planom, uključujući formiranje radnih grupa, dodjelu odgovornosti i rokova, održavanje redovnih sastanaka, pripremu analiza, izvještaja i preporuka, razvoj registra povreda na radu, izradu metodologije za praćenje zaštite i zdravlja na radu, izgradnju kapaciteta, sprovođenje kampanja i razvoj komunikacione strategije.

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva su postavljeni u Akcionom planu, a naročito: finalizovan i odobren dokument o institucionalnim ulogama i odgovornostima; sprovedene

preporuke iz mapiranja; detaljan izvještaj pravne analize sa preporukama za izmjene i nove propise; izrađen plan rada i nacrti amandmana/zakonodavnih prijedloga; pripremljeni godišnji izvještaji za Evropsku komisiju; razvijen registar povreda na radu; sprovedena procjena potreba za obukom i plan izgradnje kapaciteta; razvijena komunikaciona strategija i Akcioni plan; uspostavljena platforma i sprovedene komunikacione kampanje.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zaduženi Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, odnosno Direktor za zaštitu i zdravlje na radu, u saradnji sa drugim nadležnim institucijama i Pregovaračkom radnom strukturom za Poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje.

Datum i mjesto

30.06.2026. godine

Podgorica

